

Львівський державний університет внутрішніх справ

Кримінально-правова
характеристика злочинів
проти безпеки руху
та експлуатації транспорту

*Навчальний посібник
у схемах*

Львів
2019

УДК 343.346 (477) (075.8)

A21

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Львівського державного
університету внутрішніх справ
(протокол від 27 березня 2019 року № 8)

Рецензенти:

О. М. Гумін, доктор юридичних наук, професор
(Національний університет «Львівська політехніка»);

Ю. А. Комісарчук, кандидат юридичних наук, доцент
(Львівський державний університет внутрішніх справ)

Авраменко О. В., Бурда С. Я., Сас М. В. Кримінально-
A21 правова характеристика злочинів проти безпеки руху та
експлуатації транспорту: навч. посібник у схемах. Львів:
Львівський державний університет внутрішніх справ,
2019. 36 с.

Видання підготовлено для працівників підрозділів кримінально-
ної поліції Національної поліції України. У ньому на основі чинного
Кримінального кодексу України і сучасних наукових позицій схема-
тично дано кримінально-правову характеристику злочинів проти
безпеки руху та експлуатації транспорту.

Для здобувачів вищої освіти юридичних факультетів закладів
вищої освіти України та науково-педагогічних працівників.

УДК 343.346 (477) (075.8)

© Авраменко О. В., Бурда С. Я., Сас М. В.,
2019

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2019

Зміст

Вступ.....	5
1. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ.....	7
1.1. ВИДИ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ.....	7
1.1.1. ЗЛОЧИНИ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ, ВОДНОМУ ЧИ ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	7
1.1.1.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ РУХУ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНОГО, ВОДНОГО ЧИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ (СТ. 276 КК УКРАЇНИ).....	8
1.1.1.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЛЕНАМИ ЕКІПАЖУ АБО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ ДИСПЕТЧЕРОМ УПРАВЛІННЯ ПОВІТРЯНИМ РУХОМ (ДИСПЕТЧЕРОМ СЛУЖБИ РУХУ) У СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНІННЯ АБО ПІД ВПЛИВОМ НАРКОТИЧНИХ ЧИ ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН (СТ. 276-1 КК УКРАЇНИ).....	10
1.1.1.3. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОШКОДЖЕННЯ ШЛЯХІВ СПОЛУЧЕННЯ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ (СТ. 277 КК УКРАЇНИ).....	11
1.1.1.4. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА УГОНУ АБО ЗАХОПЛЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО РУХОМОГО СКЛАДУ, ПОВІТРЯНОГО, МОРСЬКОГО ЧИ РІЧКОВОГО СУДНА (СТ. 278 КК УКРАЇНИ).....	13
1.1.1.5. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА БЛОКУВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ КОМУНІКАЦІЙ, А ТАКОЖ ЗАХОПЛЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА (СТ. 279 КК УКРАЇНИ).....	15
1.1.1.6. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИМУШУВАННЯ ПРАЦІВНИКА ТРАНСПОРТУ ДО НЕВИКОНАННЯ СВОЇХ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ (СТ. 280 КК УКРАЇНИ).....	16
1.1.1.7. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПОВІТРЯНИХ ПОЛЬОТІВ (СТ. 281 КК УКРАЇНИ).....	17
1.1.1.8. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ВИКОРИСТАННЯ ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ (СТ. 282 КК УКРАЇНИ).....	18

1.1.1.9.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА САМОВІЛЬНОГО БЕЗ НАГАЛЬНОЇ ПОТРЕБИ ЗУПИНЕННЯ ПОЇЗДА (СТ. 283 КК УКРАЇНИ).....	19
1.1.1.10.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕНАДАННЯ ДОПОМОГИ СУДНУ ТА ОСОБАМ, ЩО ЗАЗНАЛИ ЛИХА (СТ. 284 КК УКРАЇНИ).....	20
1.1.1.11.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕПОВІДОМЛЕННЯ КАПІТАНОМ НАЗВИ СВОГО СУДНА ПРИ ЗІТКНЕННІ СУДЕН (СТ. 285 КК УКРАЇНИ).....	21
1.1.2.	ЗЛОЧИНИ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТА МІСЬКОМУ ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТІ.....	22
1.1.2.1.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ ОСОБАМИ, ЯКІ КЕРУЮТЬ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ (СТ. 286 КК УКРАЇНИ).....	22
1.1.2.2.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИПУСКУ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ ТЕХНІЧНО НЕСПРАВНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ АБО ІНШЕ ПОРУШЕННЯ ЇХ ЕКСПЛУАТАЦІЇ (СТ. 287 КК УКРАЇНИ).....	24
1.1.2.3.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ, НОРМ І СТАНДАРТІВ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ УБЕЗПЕЧЕННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ (СТ. 288 КК УКРАЇНИ)...	26
1.1.2.4.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ (СТ. 289 КК УКРАЇНИ).....	27
1.1.2.5.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗНИЩЕННЯ, ПІДРОБКИ АБО ЗАМІНИ НОМЕРІВ ВУЗЛІВ ТА АГРЕГАТІВ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ (СТ. 290 КК УКРАЇНИ).....	31
1.1.3.	ЗЛОЧИНИ, ЩО ВИРАЖАЮТЬСЯ У ПОРУШЕННІ ЧИННИХ НА ТРАНСПОРТІ ПРАВИЛ ТА В ПОШКОДЖЕННІ МАГІСТРАЛЬНИХ ТРУБОПРОВІДІВ.....	32
1.1.3.1.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕННЯ ЧИННИХ НА ТРАНСПОРТІ ПРАВИЛ (СТ. 291 КК УКРАЇНИ).....	33
1.1.3.2.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ МАГІСТРАЛЬНИХ АБО ПРОМИСЛОВИХ НАФТО-, ГАЗО-, КОНДЕНСАТОПРОВІДІВ ТА НАФТОПРОДУКТОВИХ ПРОВІДІВ (СТ. 292 КК УКРАЇНИ).....	34

Вступ

Розділ XI Особливої частини КК передбачає захист безпечного переміщення на залізничному, водному, повітряному, автомобільному, міському електричному транспорті та магістральному трубопровідному транспорті. Категорія безпеки є умовою для нормальної реалізації наданих Конституцією України й гарантованих державою прав, свобод та обов'язків, що виникають у механізмі суспільних відносин в сфері руху й експлуатації транспорту.

Порушення прав, свобод і обов'язків у цій сфері може призвести до загибелі людей, пошкодження або знищення транспорту й інших суспільно небезпечних наслідків.

Головною ознакою, за якою злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту об'єднано в одну групу, є їх єдиний родовий об'єкт. Таким об'єктом є відносини, які забезпечують безпеку руху та експлуатації всіх видів механічного транспорту. Безпосередні об'єкти окремих злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту є у площині родового об'єкта, хоча і мають свої особливості. Вони залежать насамперед від видів транспорту, на яких можуть бути вчинені ці злочини, а також від характеру об'єктивної сторони та кваліфікуючих обставин.

Предметом цих злочинів є транспортні засоби, шляхи сполучення, споруди на них, транспортні комунікації, вокзали, засоби зв'язку, сигналізації, автоматизації, які забезпечують безпеку руху транспортних засобів.

З об'єктивної сторони ці злочини сконструйовано порізно. Більшу частину цих посягань описано в законі як злочини із матеріальним складом, меншу частину – із формальним.

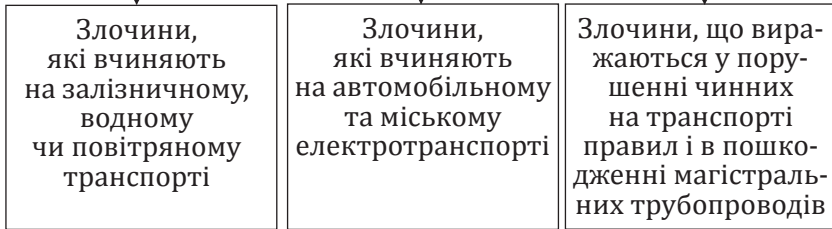
Суб'єктивна сторона злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту визначається залежно від складності її об'єктивної сторони. Злочини з формальним складом вчиняються з прямим умислом. У злочинах із матеріальним складом необхідно встановлювати психічне ставлення особи до діяння та його наслідків, що має важливе значення для кваліфікації і призначення покарань.

Суб'єктом злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту є особа, яка досягла 16-ти років. Лише за пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів (ст. 277), угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна (ст. 278), а також незаконне заволодіння транспортними засобами (чч. 2 і 3 ст. 289) відповідальність настає з 14-річного віку. Деякі злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту може вчиняти лише працівник транспорту, тобто спеціальний суб'єкт.

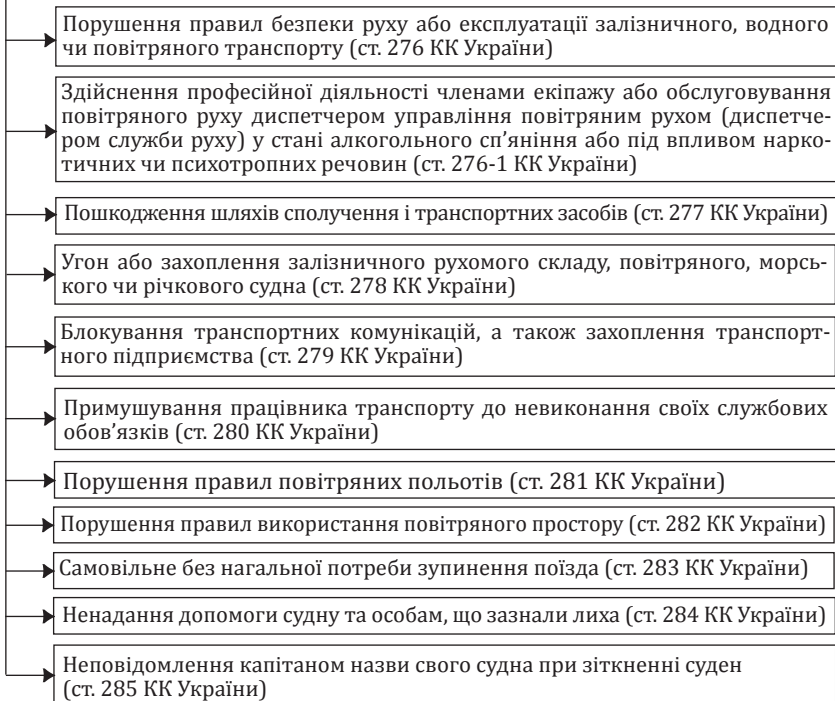
Відповідальність за злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту залежить від тяжкості наслідків, що настали. Тому тяжкі тілесні ушкодження, загибель однієї або декількох осіб визначено в деяких статтях як кваліфікуючі обставини.

1. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ

1.1. ВИДИ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ

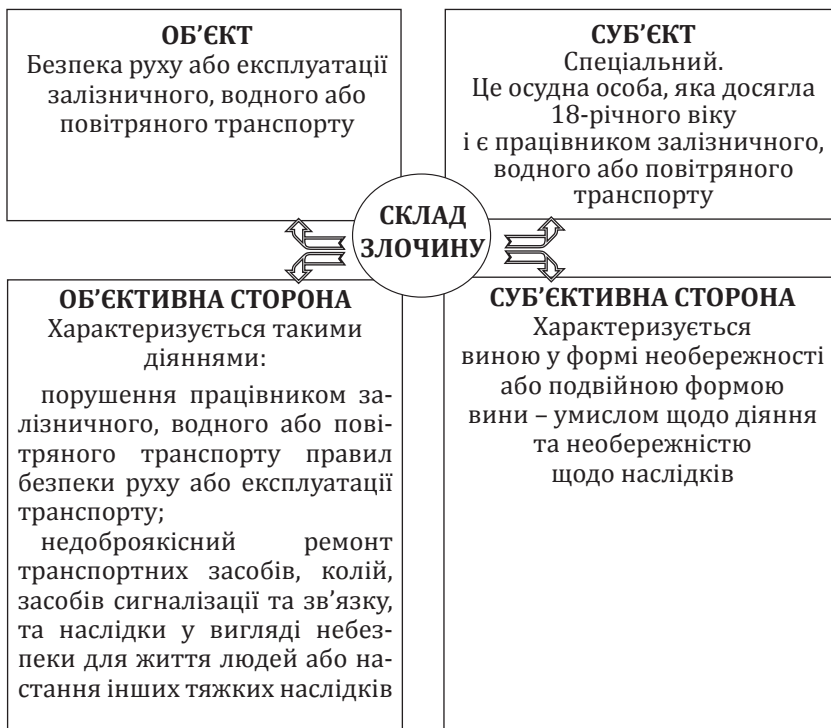
1.1.1. ЗЛОЧИНИ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ, ВОДНОМУ ЧИ ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТІ

**1.1.1.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ РУХУ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЇ
ЗАЛІЗНИЧНОГО, ВОДНОГО ЧИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ
(СТ. 276 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 276. Порухення правил безпеки
руху або експлуатації залізничного, водного
чи повітряного транспорту**

1. Порухення працівником залізничного, водного або повітряного транспорту правил безпеки руху або експлуатації транспорту, а також недоброякісний ремонт транспортних засобів, колій, засобів сигналізації та зв'язку, якщо це створило небезпеку для життя людей або настання інших тяжких наслідків, –

**Кваліфікуючі ознаки порушення правил безпеки
руху або експлуатації залізничного, водного
чи повітряного транспорту**

- 1) ті самі дії, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження;
- 2) ті самі дії, якщо вони завдали потерпілому великої матеріальної шкоди;
- 3) ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей

Залізничний транспорт – виробничо-технологічний комплекс організацій і підприємств залізничного транспорту загального користування, призначений для забезпечення потреб суспільного виробництва й населення країни в перевезеннях у внутрішньому і міжнародному сполученнях і надання інших транспортних послуг усім споживачам без обмежень за ознаками форми власності та видів діяльності

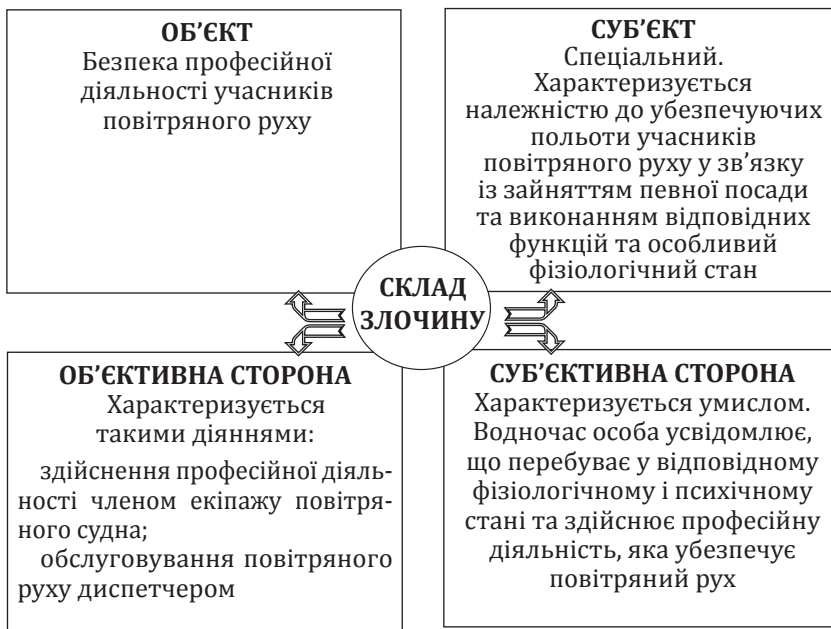
Водний транспорт – морський, річковий і озерний транспорт (пасажирські, вантажні, риболовецькі й інші судна (теплоходи, сейнери, буксири тощо)), водні шляхи та комунікації

Повітряний транспорт – повітряні судна, що підтримуються в атмосфері у результаті їх взаємодії з повітрям

**1.1.1.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЛЕНАМИ
ЕКІПАЖУ АБО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ
ДИСПЕТЧЕРОМ УПРАВЛІННЯ ПОВІТРЯНИМ РУХОМ
(ДИСПЕТЧЕРОМ СЛУЖБИ РУХУ) У СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО
СП'ЯНИННЯ АБО ПІД ВПЛИВОМ НАРКОТИЧНИХ
ЧИ ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН
(СТ. 276-1 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 276-1. Здійснення професійної діяльності
членом екіпажу або обслуговування повітряного
руху диспетчером управління повітряним рухом
(диспетчером служби руху) у стані алкогольного
сп'яніння або під впливом наркотичних
чи психотропних речовин**

Здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин, –

Повітряний рух – політ повітряних суден або їх рух у зоні маневрування аеродрому

Обслуговування повітряного руху – забезпечення польотно-інформаційного обслуговування, аварійного чи диспетчерського обслуговування повітряного руху (районного диспетчерського обслуговування, диспетчерського обслуговування підходу або аеродромного диспетчерського обслуговування)

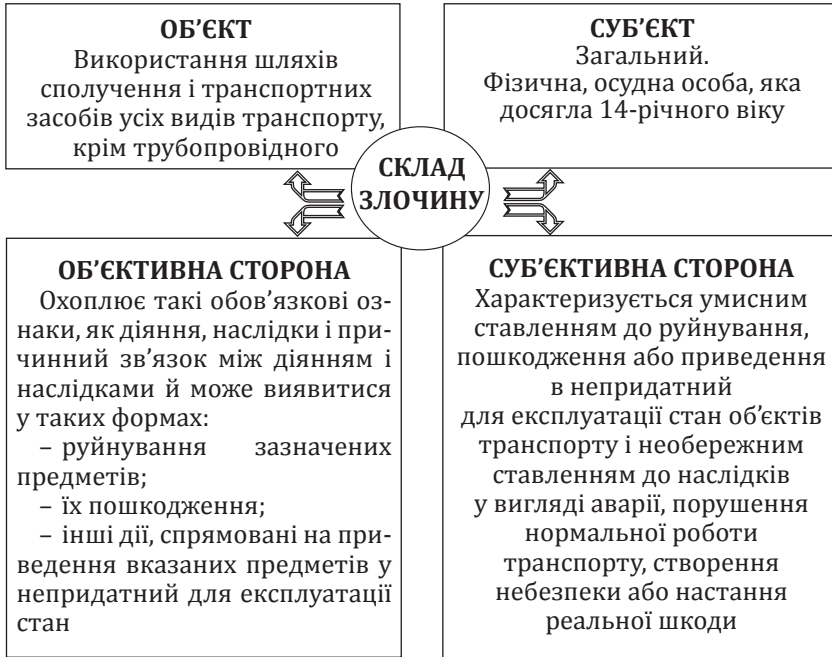
Член екіпажу повітряного судна – особа авіаційного персоналу, який в установленому порядку доручено виконання певних обов'язків на борту повітряного судна протягом виконання політного завдання

Диспетчер управління повітряним рухом – особа, яка здійснює диспетчерське обслуговування повітряного руху та має свідоцтво диспетчера служби руху з чинними рейтингами відповідно до наданих прав

1.1.1.3. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОШКОДЖЕННЯ ШЛЯХІВ СПОЛУЧЕННЯ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ (СТ. 277 КК УКРАЇНИ)

Стаття 277. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів

1. Умисне руйнування або пошкодження шляхів сполучення, споруд на них, рухомого складу або суден, засобів зв'язку чи сигналізації, а також інші дії, спрямовані на приведення зазначених предметів у непридатний для експлуатації стан, якщо це спричинило чи могло спричинити аварію поїзда, судна або порушило нормальну роботу транспорту, або створило небезпеку для життя людей чи настання інших тяжких наслідків, –

Кваліфікуючі ознаки пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів

- 1) ті самі дії, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження;
- 2) ті самі дії, якщо вони заподіяли великої матеріальної шкоди;
- 3) ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей

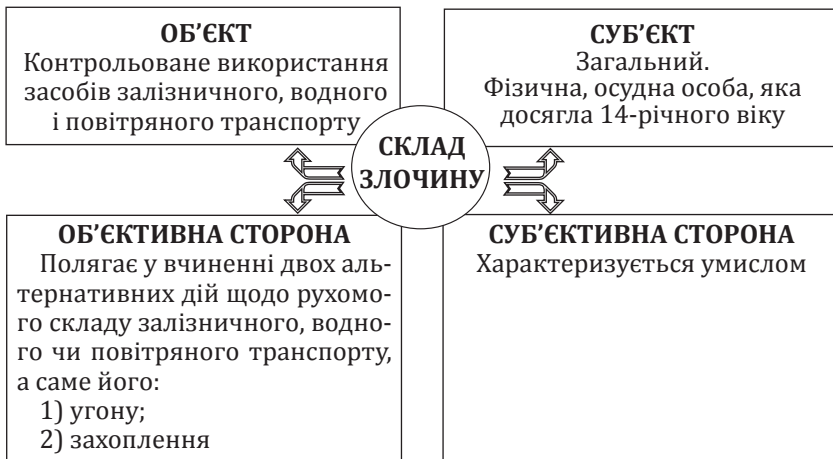
Руйнування – повне або часткове їх знищення, що унеможливує їх подальше цільове використання (знищення рухомого складу, руйнування залізничних мостів, знищення злітних смуг, затоплення судна тощо); пошкодження вказаних предметів (приведення їх у такий стан, коли вони частково втрачають здатність до використання за призначенням (обрив телефонних або телеграфних проводів, розгвинчування рейок тощо)

Інші дії, які спрямовані на приведення зазначених предметів у непридатний для експлуатації стан – це дії, які зашкоджують безпечній експлуатації транспортних об'єктів (вимикання засобів зв'язку чи сигналізації, їх блокування, влаштування перешкод для сприйняття знаків, сигналів й іншої інформації)

**1.1.1.4. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
УГОНУ АБО ЗАХОПЛЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО РУХОМОГО
СКЛАДУ, ПОВІТРЯНОГО, МОРСЬКОГО ЧИ РІЧКОВОГО СУДНА
(СТ. 278 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 278. Угон або захоплення залізничного рухомого
складу, повітряного, морського чи річкового судна**

1. Угон або захоплення залізничного рухомого складу,
повітряного, морського чи річкового судна, –

Кваліфікуючі ознаки угону або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна

- 1) ті самі дії, якщо вони вчиняються за попередньою змовою групою осіб;
- 2) ті самі дії, якщо вони поєднані з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого;
- 3) ті самі дії, якщо вони скоєні організованою групою;
- 4) ті самі дії, якщо вони поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілих;
- 5) ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки

До залізничного рухомого складу належать локомотиви, вагони та спеціальний рухомий склад

Локомотив – це тягова самохідна машина, призначена для пересування будь-якого залізничного рухомого складу

Вагон – це несамохідна одиниця рухомого складу, якою перевозять вантажі та пасажирів

Спеціальний рухомий склад – сукупність незнімних рухомих одиниць на залізничному ході, призначених для будівельних, ремонтних і обслуговуючих робіт (снігоочисники, снігоприбиральні та щетенеочисні машини, баластери, колісукладачі, вантажопідйомні крани, дрезини)

Повітряне судно – це апарат, що підтримується в атмосфері у результаті його взаємодії з повітрям, відмінної від взаємодії з повітрям, відбитим від земної поверхні

Морське або річкове судно – це самохідна чи несамохідна плавуча споруда, що використовується для перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти, для рибного чи іншого морського промислу, розвідки і добування корисних копалин, рятування людей і суден, що зазнають лиха на морі, буксирування інших суден та плавучих об'єктів, здійснення гідротехнічних робіт чи піднімання майна, що затонуло в морі; для несення спеціальної державної служби (охорона промислів, санітарна і карантинна служби, захист моря від забруднення тощо); для наукових, навчальних і культурних цілей; для спорту; для інших цілей

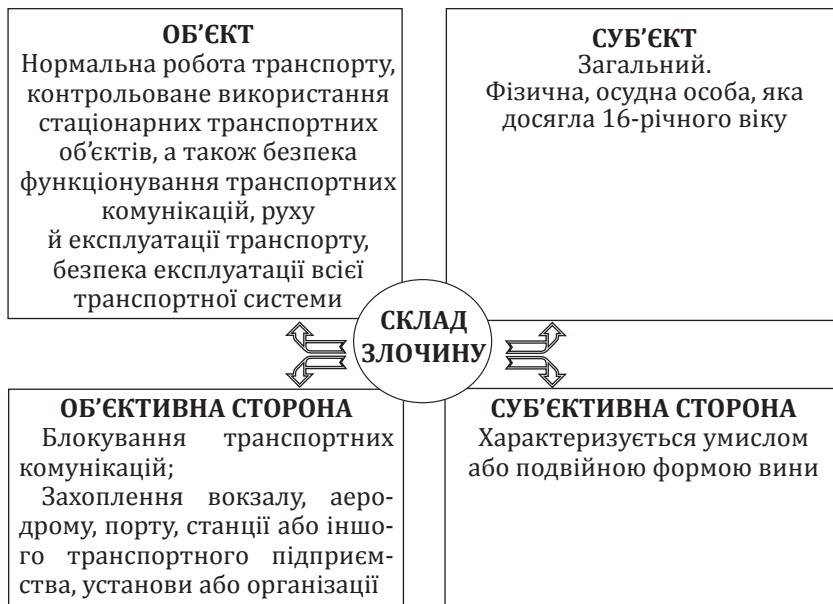
Угон – це протиправне, самовільне заволодіння транспортним засобом із будь-якою метою

Захоплення – це протиправне, самовільне заволодіння транспортним засобом, незалежно від місця знаходження з метою подальшого контролю в особистих чи інших інтересах або уgonу

**1.1.1.5. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
БЛОКУВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ КОМУНІКАЦІЙ,
А ТАКОЖ ЗАХОПЛЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА
(СТ. 279 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 279. Блокування транспортних комунікацій,
а також захоплення транспортного підприємства**

1. Блокування транспортних комунікацій шляхом влаштування перешкод, відключення енергопостачання чи іншим способом, яке порушило нормальну роботу транспорту або створювало небезпеку для життя людей, або настання інших тяжких наслідків, –

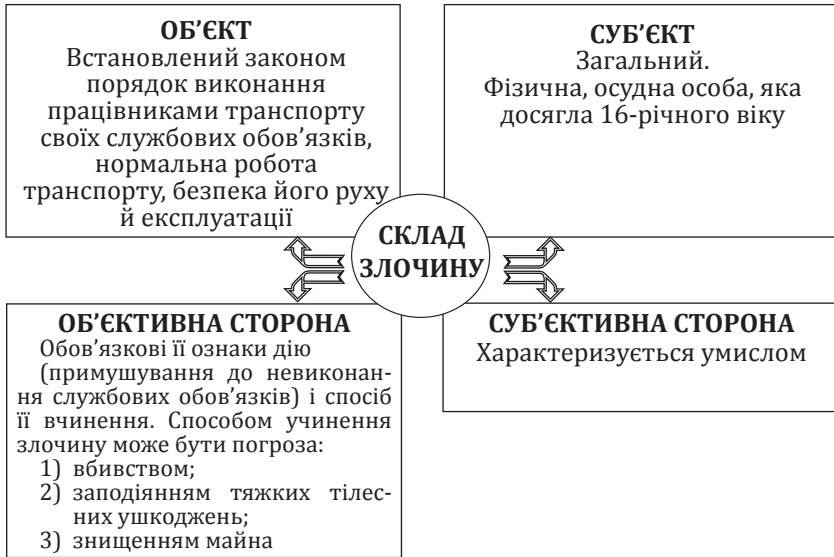
**Кваліфікуючі ознаки блокування транспортних комунікацій,
а також захоплення транспортного підприємства**

- 1) ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей;
- 2) ті самі дії, якщо вони завдали інших тяжких наслідків

**1.1.1.6. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПРИМУШУВАННЯ ПРАЦІВНИКА ТРАНСПОРТУ
ДО НЕВИКОНАННЯ СВОЇХ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ
(СТ. 280 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 280. Примушування працівника транспорту
до невиконання своїх службових обов'язків**

1. Примушування працівника залізничного, повітряного, водного, автомобільного, міського електричного чи магістрального трубопровідного транспорту до невиконання своїх службових обов'язків шляхом погрози вбивством, заподіянням тяжких тілесних ушкоджень або знищенням майна цього працівника чи близьких йому осіб, –

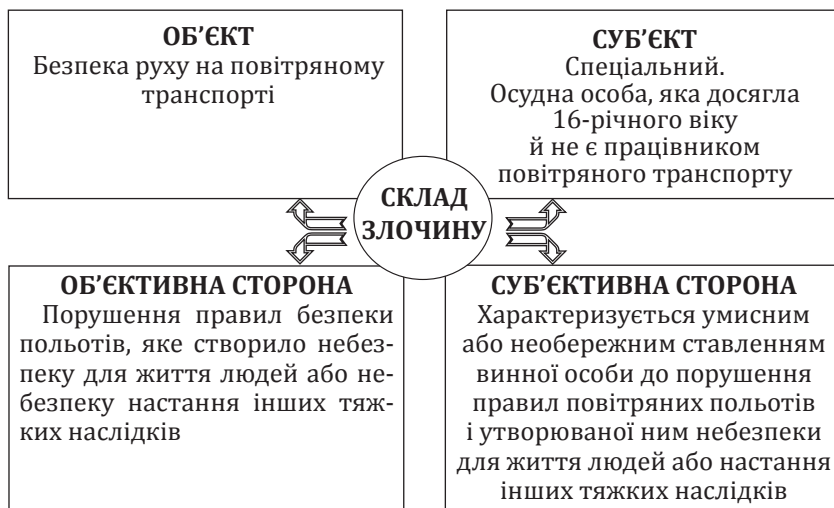
**Кваліфікуючі ознаки примушування працівника
транспорту до невиконання свої службових обов'язків**

- 1) ті самі дії, вчинені повторно;
- 2) ті самі дії, скоєні за попередньою змовою групою осіб;
- 3) вчинені організованою групою;
- 4) поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого;
- 5) що спричинили загибель людей;
- 6) що спричинили інші тяжкі наслідки

**1.1.1.7. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПОВІТРЯНИХ ПОЛЬОТІВ
(СТ. 281 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 281. Порухення правил повітряних польотів

1. Порухення правил безпеки польотів повітряних суден особами, які не є працівниками повітряного транспорту, якщо це створило небезпеку для життя людей або настання інших тяжких наслідків, –

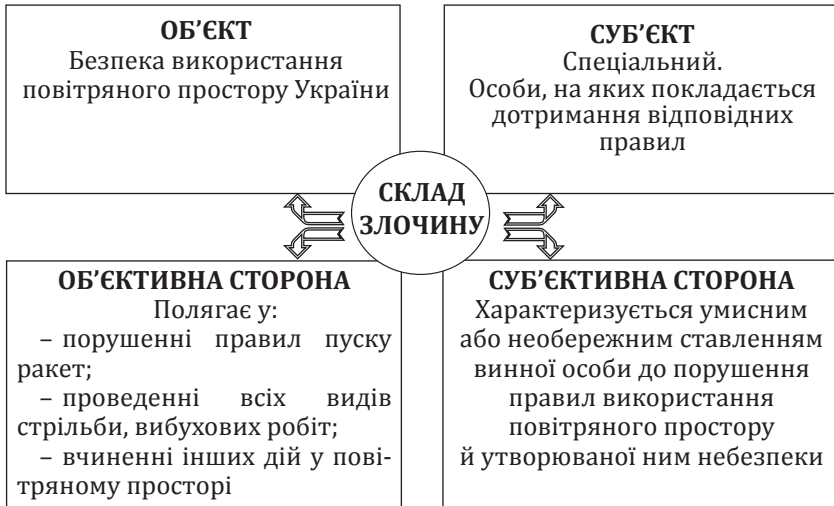
Кваліфікуючі ознаки порушення правил повітряних польотів

- 1) ті самі дії, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості тілесні ушкодження;
- 2) ті самі дії, якщо вони завдали великої матеріальної шкоди;
- 3) дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей;
- 4) дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

**1.1.1.8. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ВИКОРИСТАННЯ
ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ
(СТ. 282 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 282. Порухення правил використання
повітряного простору**

1. Порухення правил пуску ракет, проведення всіх видів стрільби, вибухових робіт або вчинення інших дій у повітряному просторі, якщо це створило загрозу безпеці повітряних польотів, –

**Кваліфікуючі ознаки порушення правил використання
повітряного простору**

- 1) ті самі дії, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості тілесні ушкодження;
- 2) ті самі дії, якщо вони завдали великої матеріальної шкоди;
- 3) дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей

**1.1.1.9. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
САМОВІЛЬНОГО БЕЗ НАГАЛЬНОЇ ПОТРЕБИ
ЗУПИНЕННЯ ПОЇЗДА
(СТ. 283 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 283. Самовільне без нагальної потреби
зупинення поїзда**

1. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда стоп-краном чи шляхом роз'єднання повітряної гальмової магістралі або іншим способом, якщо це створило загрозу загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого, –

ОБ'ЄКТ

Безпека руху та експлуатації залізничного транспорту

СУБ'ЄКТ

Загальний.
Фізична, осудна особа, яка досягла 16-річного віку

**СКЛАД
ЗЛОЧИНУ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда виконується шляхом дії та полягає у припиненні руху поїзда до повної зупинки

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується необережною виною щодо наслідків. Водночас дії у вигляді самовільного без нагальної потреби зупинення поїзда можуть характеризуватись умислом (при цьому особа керується переважно своїм бажанням зійти з поїзда у зручному для неї місці чи хуліганським або іншим мотивом)

**Кваліфікуючі ознаки самовільного без нагальної потреби
зупинення поїзда**

- 1) ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей;
- 2) ті самі дії, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

**1.1.1.10. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
НЕНАДАННЯ ДОПОМОГИ СУДНУ ТА ОСОБАМ,
ЩО ЗАЗНАЛИ ЛИХА
(СТ. 284 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 284. Ненадання допомоги судну та особам,
що зазнали лиха**

Ненадання допомоги капітаном судна в разі зіткнення з іншим судном екіпажу та пасажиром останнього, а також зустрінутим у морі або на іншому водному шляху особам, які зазнали лиха, якщо він мав можливість надати таку допомогу без серйозної небезпеки для свого судна, його екіпажу і пасажирів, –

ОБ'ЄКТ

Безпека осіб, які зазнали лиха на водних шляхах, а також безпека руху й експлуатації водного транспорту

СУБ'ЄКТ

Спеціальний.
Ним є капітан будь-якого судна, зокрема військового корабля, незалежно від національної належності

**СКЛАД
ЗЛОЧИНУ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Полягає у повній або частковій бездіяльності – ненаданні допомоги, яке може виявитися у:

а) невчиненні дій, які необхідні для надання допомоги (ненадання рятувальних засобів, продуктів, одягу особам, які зазнали лиха; ігнорування сигналів тих, хто терпить лихо);

б) вчиненні лише частини дій (наприклад, прийняття всіх осіб, які зазнали лиха).

Обов'язковою ознакою об'єктивної сторони злочину є місце його вчинення. Ним є відкрите море, територіальні води будь-якої держави, інші водні шляхи (річки, озера тощо)

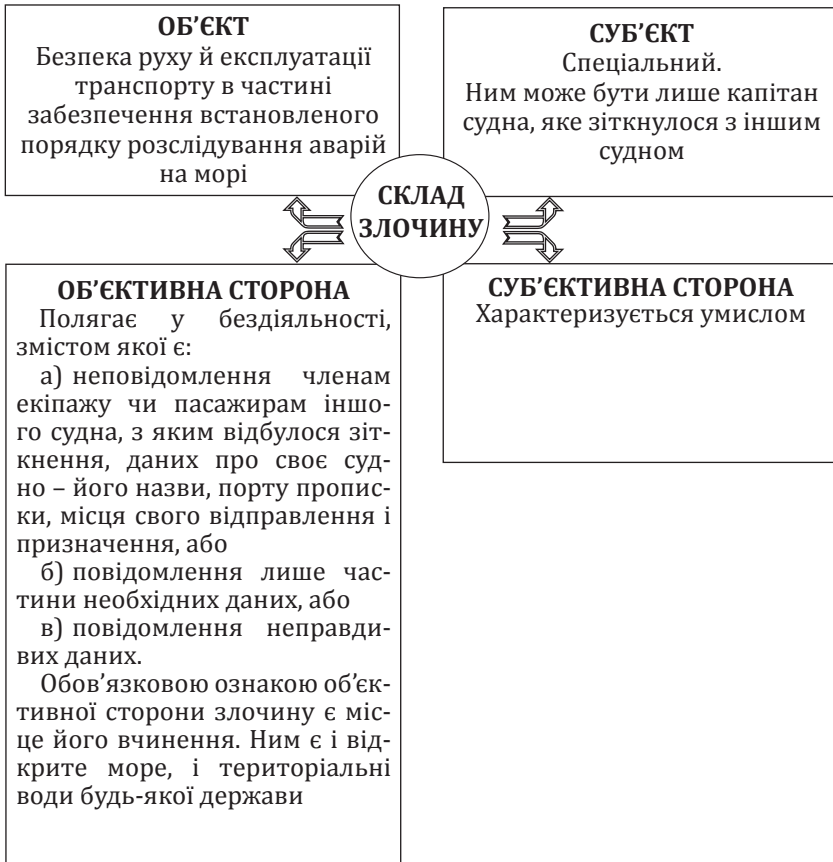
СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умислом

**1.1.1.11. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
НЕПОВІДОМЛЕННЯ КАПІТАНОМ НАЗВИ СВОГО СУДНА
ПРИ ЗІТКНЕННІ СУДЕН
(СТ. 285 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 285. Неповідомлення капітаном назви свого судна
при зіткненні суден**

Неповідомлення капітаном судна іншому судну, що зіткнулося з ним на морі, назви і порту приписки свого судна, а також місця свого відправлення та призначення, незважаючи на наявність можливості подати ці відомості, –

1.1.2. ЗЛОЧИНИ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТА МІСЬКОМУ ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТІ

→ **Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК України)**

→ **Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації (ст. 287 КК України)**

→ **Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху (ст. 288 КК України)**

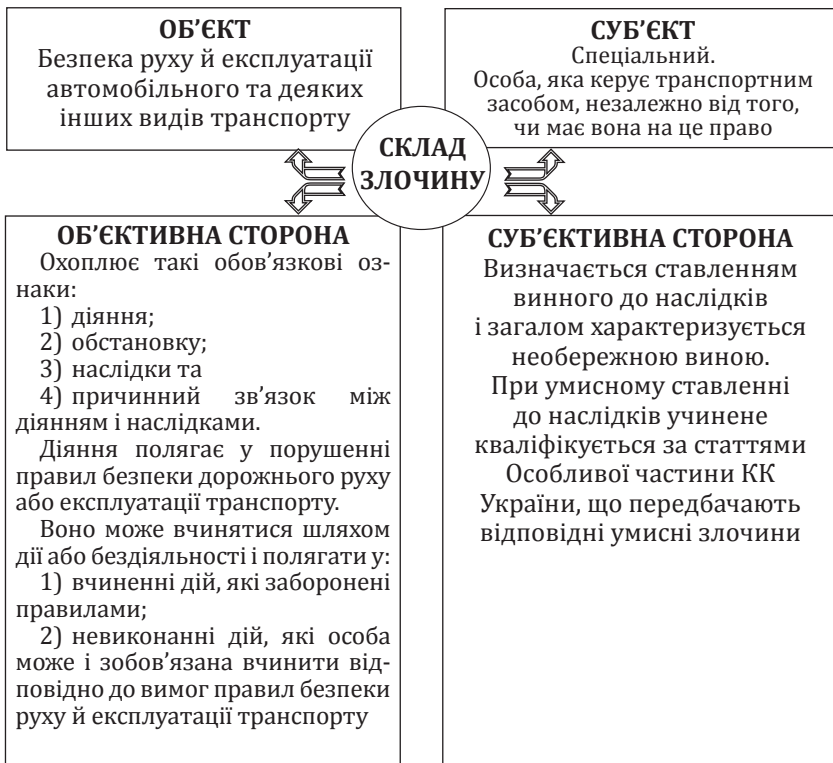
→ **Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК України)**

→ **Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу (ст. 290 КК України)**

1.1.2.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ ОСОБАМИ, ЯКІ КЕРУЮТЬ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ (СТ. 286 КК УКРАЇНИ)

Стаття 286. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами

1. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, що спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, –

Кваліфікуючі ознаки порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами

- 1) ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть потерпілого або заподіяння тяжкого тілесного ушкодження одному чи декільком потерпілим;
- 2) діяння, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони спричинили загибель декількох осіб

Механічний транспортний засіб – транспортний засіб, що приводиться в рух за допомогою двигуна. Цей термін поширюється на трактори, самохідні машини й механізми, а також тролейбуси та транспортні засоби з електродвигуном потужністю понад 3 кВт

**1.1.2.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ВИПУСКУ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ ТЕХНІЧНО
НЕСПРАВНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
АБО ІНШЕ ПОРУШЕННЯ ЇХ ЕКСПЛУАТАЦІЇ
(СТ. 287 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 287. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації

Випуск в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів, допуск до керування транспортним засобом особи, яка перебуває в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, або не має права на керування транспортним засобом, чи інше грубе порушення правил експлуатації транспорту, що забезпечують дорожній рух, вчинене особою, відповідальною за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів, якщо це спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або його смерть, –

ОБ'ЄКТ

Безпека експлуатації транспортних засобів

СУБ'ЄКТ

Спеціальний.

Особи, що обіймають посади, пов'язані з відповідальністю за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів. Окрім того, суб'єктами злочину можуть бути власники приватних транспортних засобів, особи, які користуються ними за довіреністю чи з інших підстав

СКЛАД

ЗЛОЧИНУ

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Виражається у дії або бездіяльності:

- 1) випуску в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів;
- 2) допуску до керування транспортним засобом особи, яка перебуває в стані сп'яніння або не має права на керування транспортним засобом;
- 3) іншому грубому порушенні правил експлуатації транспорту, що забезпечують дорожній рух

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується необережною формою вини або подвійною формою вини

Випуск в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів – усна або письмова згода, розпорядження, вказівка особи, відповідальної за технічний стан чи експлуатацію транспортних засобів на використання у сфері дорожнього руху якогось із них з такими технічними несправностями, за яких його експлуатація заборонена

Допуск до керування транспортним засобом особи, яка перебуває в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, чи не має права на керування транспортним засобом – усна чи письмова згода, розпорядження, вказівка особи, відповідальної за технічний стан чи експлуатацію цього засобу, про його використання у сфері дорожнього руху таким водієм. Як допуск можна розглядати також мовчазну згоду, видачу маршрутного листа, передачу ключів і документів або керма під час руху, невідсторонення водія від керування

Інше грубе порушення правил їх експлуатації – грубе порушення режиму роботи водіїв; відсутність контролю за технічним станом транспортних засобів; надання дозволу на використання вантажного транспортного засобу, не обладнаного належно для перевезення пасажирів, а також перевантаженого чи завантаженого з порушенням вимог правил дорожнього руху; допуск до керування особи у стомленому або хворобливому стані

**1.1.2.3. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ, НОРМ І СТАНДАРТІВ,
ЩО СТОСУЮТЬСЯ УБЕЗПЕЧЕННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ
(СТ. 288 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 288. Порухення правил, норм і стандартів,
що стосуються убезпечення дорожнього руху**

Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються убезпечення дорожнього руху, вчинене особою, відповідальною за будівництво, реконструкцію, ремонт чи утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, інших дорожніх споруд, або особою, яка виконує такі роботи, якщо це порушення спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або смерть, –

ОБ'ЄКТ

Безпека експлуатації дорожніх споруд, а його додатковим обов'язковим об'єктом – здоров'я або життя особи

СУБ'ЄКТ

Спеціальний.

Ним може бути особа: відповідальна за будівництво, експлуатацію, ремонт чи утримання транспортного об'єкта, тобто працівник, на якого покладено спеціальні обов'язки в цій сфері наказом або розпорядженням чи який виконує такі обов'язки, виходячи з займаної посади особа, котра виконує такі роботи як безпосередній виконавець або як керівник такої роботи

**СКЛАД
ЗЛОЧИНУ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Полягає в порушенні правил, норм і стандартів, які регламентують пов'язані з безпекою руху вимоги до проведення певних робіт, а також до стану побудованих, реконструйованих, відремонтованих чи таких, які перебувають в експлуатації, транспортних споруд. Таке порушення стосується встановлених мінімальних вимог до безпечного руху на автомобільних дорогах, вулицях, об'єктах відповідної категорії, виду, якщо рух здійснюється з дотриманням Правил дорожнього руху

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Визначається ставленням винного до наслідків і характеризується необережною виною

**1.1.2.4. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ
(СТ. 289 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 289. Незаконне заволодіння транспортним засобом

1. Незаконне заволодіння транспортним засобом, –

ОБ'ЄКТ

Контрольоване використання транспортних засобів, перелічених у примітці до ст. 286 (є всі види автомобілів, трактори й інші самохідні машини, трамваї і тролейбуси, а також мотоцикли та інші механічні транспортні засоби, що приводяться в рух за допомогою двигуна внутрішнього згорання або електродвигуна потужністю понад 3 кВт). Ці транспортні засоби є предметом цього злочину

СУБ'ЄКТ

Спеціальний.
Особа, яка не має права на користування транспортним засобом, щодо якого здійснюється незаконне заволодіння

**СКЛАД
ЗЛОЧИНУ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Полягає у незаконному заволодінні транспортним засобом:

- 1) воно полягає лише в активній поведінці – дії;
- 2) дія виявляється в отриманні можливості керувати таким транспортним засобом;
- 3) поведінка винного є незаконною, він не має ані дійсного, ані уявного права на транспортний засіб, заволодіння яким здійснює;
- 4) заволодіння транспортним засобом здійснюється без чітко вираженого і дійсного волевиявлення власника або законного користувача транспортного засобу

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умислом. Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони злочину є мета, спрямована на заволодіння транспортним засобом

Кваліфікуючі ознаки незаконного заволодіння транспортним засобом

- 1) ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб;
- 2) ті самі дії, скоєні повторно;
- 3) ті самі дії, у поєднанні з насильством, що не є небезпечним для життя або здоров'я потерпілого, або погрозою застосування такого насильства;
- 4) ті самі дії, вчинені з проникненням у приміщення чи інше сховище;
- 5) ті самі дії, якщо вони завдали значної матеріальної шкоди;
- 6) дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою;
- 7) дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого або з погрозою застосування такого насильства;
- 8) дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони заподіяли великої матеріальної шкоди

Під транспортними засобами в цій статті та ст.ст. 287, 289 і 290 потрібно розуміти всі види автомобілів, трактори та інші самохідні машини, трамваї і тролейбуси, а також мотоцикли та інші механічні транспортні засоби

Механічний транспортний засіб – транспортний засіб, що приводиться в рух за допомогою двигуна. Цей термін поширюється на трактори, самохідні машини і механізми, а також тролейбуси та транспортні засоби з електродвигуном потужністю понад 3 кВт

Примітка.

1. Під незаконним заволодінням транспортним засобом у цій статті потрібно розуміти вчинене умисно, з будь-якою метою протиправне вилучення будь-яким способом транспортного засобу у власника чи користувача всупереч їх волі.
2. Відповідно до частини другої цієї статті під повторністю слід розуміти вчинення таких дій особою, яка раніше вчинила незаконне заволодіння транспортним засобом або злочин, передбачений ст.ст. 185–187, 189–191, 262, 410 цього Кодексу.
3. Відповідно до частин другої і третьої цієї статті матеріальна шкода визнається значною у разі заподіяння реальних збитків на суму від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а великою – у разі заподіяння реальних збитків на суму понад двісті п'ятдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Приміщення – це будь-яка споруда або будівля, визначена власником або користувачем транспортного засобу як місце для тимчасового чи постійного знаходження транспортного засобу, що усуває вільний доступ сторонніх осіб до нього (приватний гараж як у житловому будинку, так і окремо, або гараж установи, організації, підприємства, бокс, склад, салон, магазин, в якому реалізуються або виставляються на продаж транспортні засоби, тощо)

Інше сховище – це ділянка території для тимчасового чи постійного знаходження транспортних засобів, що обладнана огорожею або технічними засобами, які обмежують вільний доступ до транспортного засобу та його вилучення, або ділянка території без огорожі чи технічних засобів, але під охороною, або контейнери, платформи, баржі, які використовуються для тимчасового або постійного зберігання транспортних засобів

**ХАРАКТЕРИСТИКА
КВАЛІФІКУЮЧИХ ОЗНАК НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ
ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ
(Ч. 2, Ч. 3 СТ. 289 КК УКРАЇНИ)**

1. Повторно, тобто скоєння таких дій особою, яка раніше вчинила незаконне заволодіння транспортним засобом або злочин, передбачений ст.ст. 185–187, 189–191, 162, 410 КК України.

2. За попередньою змовою осіб – має місце у випадках, коли дві особи і більше заздалегідь, тобто до початку виконання дій, які становлять об'єктивну сторону злочину, домовилися про спільне його вчинення, незалежно від того, хто з них керував цим засобом. Проте не підлягають кримінальній відповідальності за ст. 289 КК особи, які не брали участі у вилученні транспортного засобу, але після заволодіння ним винною особою здійснили поїздку на ньому.

3. Поєднані з насильством, що не є небезпечним для життя або здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства (заподіяння легкого тілесного ушкодження, що не призвело до короткочасного розладу здоров'я або короткочасної втрати працездатності, а також вчинення інших насильницьких дій – завдання ударів, побоїв, обмеження чи незаконне позбавлення волі за умови, що вони не були небезпечними для життя чи здоров'я в момент заподіяння).

4. З проникненням у приміщення чи інше сховище – таємне чи відкрите, із застосуванням погрози чи насильства, вторгнення у приміщення чи інше сховище, в які особа не має доступу, із умислом вчинення незаконного заволодіння транспортним засобом будь-яким способом.

5. Якщо вони завдали значної матеріальної шкоди. Відповідно до частин другої і третьої цієї статті матеріальна шкода визнається значною у разі заподіяння реальних збитків на суму від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

6. Організованою групою (особливості кваліфікації організованої групи визначається із урахуванням ст. 28 КК України).

Поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого або з погрозою застосування такого насильства (заподіяння легкого тілесного ушкодження, що спричинило короточасний розлад здоров'я або короточасну втрату працездатності, середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження, а також інші насильницькі дії, які не призвели до вказаних наслідків, але були небезпечними для життя чи здоров'я в момент заподіяння. До останніх, зокрема, потрібно відносити насильство, що призвело до втрати свідомості чи мало характер мордування, здушення шиї, застосування електроструму, зброї, спеціальних знарядь тощо).

8. Якщо вони завдали великої матеріальної шкоди (ч. 3 ст. 289 КК України). Відповідно до частин другої і третьої цієї статті матеріальна шкода визнається великою у разі заподіяння реальних збитків на суму понад двісті п'ятдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за незаконне заволодіння транспортним засобом

Звільняється від кримінальної відповідальності судом особа, яка вперше вчинила дії, передбачені цією статтею (за винятком випадків незаконного заволодіння транспортним засобом із застосуванням насильства до потерпілого чи погрозою застосування такого насильства), але добровільно заявила про це правоохоронним органам, повернула транспортний засіб власнику і повністю відшкодувала завдані збитки

**1.1.2.5. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗНИЩЕННЯ, ПІДРОБКИ АБО ЗАМІНИ НОМЕРІВ ВУЗЛІВ
ТА АГРЕГАТІВ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ
(СТ. 290 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 290. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів
та агрегатів транспортного засобу**

Знищення, підробка або заміна ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі або кузова, або заміна без дозволу відповідних органів номерної панелі з ідентифікаційним номером транспортного засобу, –

ОБ'ЄКТ

Контрольоване використання транспортних засобів, їх вузлів та агрегатів. Предметом злочину є:

- 1) ідентифікаційний номер;
- 2) номери двигуна, шасі або кузова;
- 3) номерна панель з ідентифікаційним номером транспортного засобу

СУБ'ЄКТ

Загальний.

Фізична, осудна особа, яка досягла 16-річного віку

**СКЛАД
ЗЛОЧИНУ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Полягає у:

Знищенні, підробці або заміні ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі або кузова, а так само заміні без дозволу відповідних органів номерної панелі з ідентифікаційним номером транспортного засобу

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується прямим умислом

Ідентифікаційний номер – структурне поєднання буквено-цифрових символів. Присвоюється виробником транспортного засобу з метою ідентифікації останнього та наноситься на деталі кузова, шасі (рами) згідно зі стандартами

Номерна панель – єдина неділима деталь кузова, на якій розташована номерна площадка; номерна площадка – ділянка номерної панелі транспортного засобу, на якій у відповідному, передбаченому виробником, місці наноситься ідентифікаційний номер транспортного засобу

Знищення ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі або кузова транспортного засобу – повне видалення ідентифікаційного номера транспортного засобу, номерів двигуна, шасі або кузова будь-яким способом

Підробка ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі або кузова транспортного засобу – повна або часткова зміна будь-яким способом (перебиванням, наплавленням, витравленням тощо) частини або всього номера

Заміна ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі або кузова транспортного засобу – повна заміна відповідних частин механічного транспортного засобу з нанесеними на них номерами

Заміна без дозволу відповідних органів влади номерної панелі з її ідентифікаційним номером – самовільне переобладнання транспортного засобу шляхом зміни кузовів, які мають ідентифікаційні номери, без дозволу центрів надання послуг, пов'язаних із використанням автотранспортних засобів

1.1.3. ЗЛОЧИНИ, ЩО ВИРАЖАЮТЬСЯ У ПОРУШЕННІ ЧИННИХ НА ТРАНСПОРТІ ПРАВИЛ ТА В ПОШКОДЖЕННІ МАГІСТРАЛЬНИХ ТРУБОПРОВОДІВ

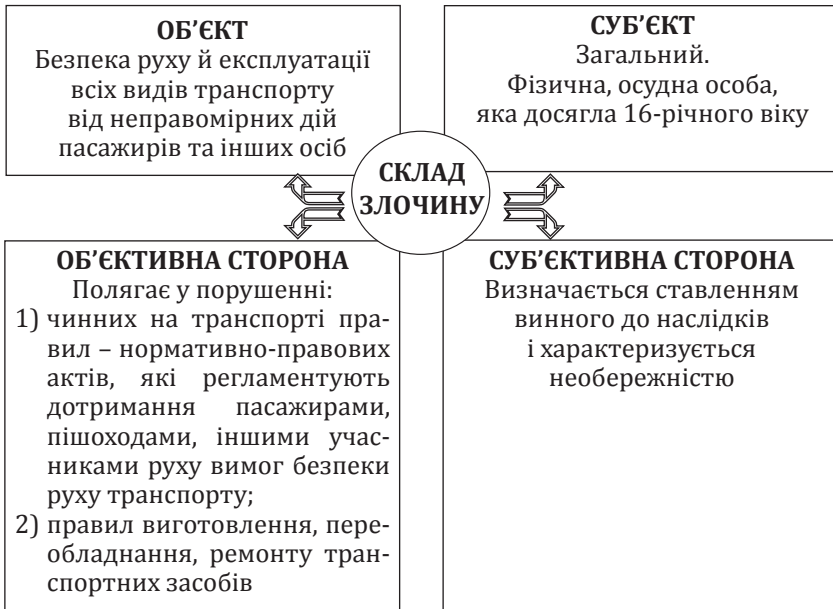
→ **Порушення чинних на транспорті правил (ст. 291 КК України)**

→ **Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів (ст. 292 КК України)**

**1.1.3.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПОРУШЕННЯ ЧИННИХ НА ТРАНСПОРТІ ПРАВИЛ
(СТ. 291 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 291. Порухнення чинних на транспорті правил

Порухнення чинних на транспорті правил, що убезпечують рух, а також правил, норм і стандартів виготовлення, переобладнання, ремонту транспортних засобів, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, –

**1.1.3.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ МАГІСТРАЛЬНИХ
АБО ПРОМИСЛОВИХ НАФТО-, ГАЗО-,
КОНДЕНСАТОПРОВІДІВ ТА НАФТОПРОДУКТОПРОВІДІВ
(СТ. 292 КК УКРАЇНИ)**

**Стаття 292. Пошкодження об'єктів магістральних
або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів
та нафтопродуктопроводів**

1. Пошкодження чи руйнування магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів чи нафтопродуктопроводів, відводів від них, технологічно пов'язаних із ними об'єктів, споруд, засобів обліку, автоматики, телемеханіки, зв'язку, сигналізації, а також незаконне втручання в роботу технологічного обладнання, якщо ці дії призвели до порушення нормальної роботи зазначених трубопроводів або створили небезпеку для життя людей, –

ОБ'ЄКТ

Безпека експлуатації
трубопроводного транспорту.

Предметом злочину є:

- 1) магістральні або промислові нафто-, газо-, конденсатопроводи та нафтопродуктопроводи;
- 2) відводи від магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів;
- 3) об'єкти і споруди, технологічно пов'язані з магістральними або промисловими нафто-, газо-, конденсатопроводами та нафтопродуктопроводами;
- 4) засоби автоматики, зв'язку, сигналізації

СУБ'ЄКТ

Загальний.

Фізична, осудна особа,
яка досягла 16-річного віку

**СКЛАД
ЗЛОЧИНУ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Полягає у пошкодженні або руйнуванні предметів злочину, незаконному втручанні нормальної роботи зазначених трубопроводів або спричиненні небезпеки для життя людей

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується різним ставленням особи до проміжних і остаточних наслідків свого діяння. До руйнування, пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів винний ставиться завжди з прямим чи непрямым умислом. Стосовно остаточних наслідків, то вина може виражатися тільки в необережності

Кваліфікуючі ознаки пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів

- 1) ті самі дії, вчинені повторно;
- 2) ті самі дії, скоєні за попередньою змовою групою осіб;
- 3) ті самі дії, вчинені загальнонебезпечним способом;
- 4) дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей;
- 5) дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили інші нещасні випадки з людьми;
- 6) дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили аварію, пожежу чи значне забруднення довкілля;
- 7) дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки;
- 8) дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони були вчинені організованою групою

Систему трубопровідного транспорту України становлять:

- 1) магістральний трубопровідний транспорт;**
- 2) промисловий трубопровідний транспорт**

Магістральний трубопровідний транспорт нафти і газу – окремий трубопровід (або сукупність трубопроводів) та пов'язані з ним єдиним технологічним процесом об'єкти, за допомогою яких здійснюється постачання нафти і газу споживачам, включаючи транзитне постачання через територію України

Магістральний трубопровідний транспорт – технологічний комплекс, що функціонує як єдина система і до якого входить окремий трубопровід з усіма об'єктами і спорудами, зв'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька трубопроводів, якими здійснюються транзитні, міждержавні, міжрегіональні поставки продуктів транспортування споживачам, або інші трубопроводи, спроектовані та збудовані згідно з державними будівельними вимогами щодо магістральних трубопроводів

Промисловий трубопровідний транспорт – всі інші немагістральні трубопроводи в межах виробництв, а також нафтобазові, внутрішньо-промислові нафто-, газо- і продуктопроводи, міські газорозподільні, водопровідні, теплопровідні, каналізаційні мережі, розподільчі трубопроводи водопостачання, меліоративні системи

Авраменко Олексій Володимирович,
кандидат юридичних наук, доцент
Бурда Степан Ярославович,
кандидат юридичних наук, доцент
Сас Михайло В'ячеславович

Кримінально-правова характеристика злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспортів

Навчальний посібник у схемах

Редагування *Г. А. Ялечко*

Макетування *Г. Я. Шушняк*

Друк *Н. М. Лесь*

Підписано до друку 07.06.2019 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 2,09.
Тираж 100 прим. Зам № 38-19.

Львівський державний університет внутрішніх справ
Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.